

Nejvíce se učí to, co užijete nejméně

ŠKOLA
Radky
Kvačkové

Školní rok teprve nedávno nastartoval, ale už se zase začíná strašit příštími přijímačkami. Co v nich bude? A jak se na ně nejlíp připravit? Na první otázku lze odpovědět celkem snadno: Nejvíce se v nich bude testovat to, co v životě potřebujeme nejméně. Důvod je zřejmý: Dovednosti, jež opravdu upotřebíme, se špatně testují a digitalizují. Je snazší zjistit, jak si žák poradí s algebraickým výrazem nebo s rozbořením vět-ným, než jak se popasuje s nějakým skutečným problémem kolem sebe.

Takže nezbývá než se ptát, jak se nejlíp připravit, aby člověk mohl vstoupit do vyššího stupně vzdělávacího procesu, kde se sice zase bude nejspíš učit hlavně to, co v životě moc neupotřebí, zato snad s partou spolužáků, která mu bude tak zvaně sedět a možná ho inspiruje. Protože to je možná důležitější než probíraná látka.

Tedy ne že by neexistovali také inspirativní učitelé. Zaplat pánbůh existují. A už se pro ně pořádají dokonce soutěže jako například Global Teacher Prize, která má nově i svou českou verzi. Právě minulý týden byli vyhlášeni vítězové, z nichž na prvním místě se umístila Jana Kopecká ze Základní školy v Kunraticích. Ono nejde ani tak o jméno, jako o zdůvodnění odborné poroty, která vybírala ze sedmi finalistů. Píše se v něm mimo jiné: „Oslovilo nás, že přemýšlí o tom, co budou děti potřebovat v životě.“ Bingo!

Nedávno kdosi v souvislosti s osobností učitele nadhodil otázku: Měli by být učitelé (rozuměj hlavně učitelky, ale i muži) sexy? Není tak od věci, jak by se někomu mohlo na první pohled zdát. Všichni tušíme, že krása tak trochu implikuje dobro. Kdo je hezký, mohl by mít pravdu, mohl by to s námi myslet dobře. Přitom nemusí být nutné mladý. Jsou středoškolačky, které zvládají fyziku lépe než jiní, protože je svým fluidem okouzluje padesátiletý fyzikář. A odpor k chemii vysvětlují chemikářkou, která si „ani neholí nohy“. Bylo zajímavé sledovat dojmy rodičů, kteří na začátku školního roku vedli své děti poprvé do školy. „Vypadá to dobře“, libovali si někteří, „mají mladou hezkou učitelku“. Jako zkušební rodič a prarodič však jejich optimismus krotím. Známe několik špatných mladých učitelů a učitelů a přibližně stejný počet skvělých starých. Jednu z přesluhujících penzistek milovali její žáci od druhé až do páté třídy tak, že ji vyhledávají ještě jako osmáci. Však taky učila daleko zajímavějším způsobem než mnozí její čerstvější kolegové.

Zpráva z minulého týdne, která říká, že kvůli dlouhodobému záškoláctví svých tří dětí skončila jednacího žena z Ostravy ve vězení, možná někoho vyděsila. Už jsme totiž zaznamenali otázku, zda se to týká i posledního ročníku mateřské školy. No, tam to není tak horké, ale rodiče by měli vědět, že ředitelka (ředitel) mateřské školy může požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte. Tedy může, ale nemusí. Je to na ní. Ale když oznámí své rozhodnutí, je třeba je respektovat.

Jak uspět u přijímaček na SŠ

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY 2018 S přípravou na jednotné testy začněte teď, vyhnete se zbytečnému stresu

Jednotný test má tři varianty. Psát ho budou uchazeči o studium čtyřleté i ti, kteří se hlásí na osmiletá nebo šestiletá gymnázia.

FOTO ARCHIV MAFRA

BARBORA CIHELKOVÁ

Štrašák jménem státní přijímačky na střední školy se zdá být ještě daleko – do termínů jednotných testů z českého jazyka a matematiky zbývá zhruba šest měsíců. Ale zatímco na výběr školy a podání přihlášky je čas do konce února, ideální doba, kdy začít s přípravou na zkoušky, je nyní. Jak na to a co nepodcenit?

1. Začněte loňskými testy

Představu o tom, jak jsou testy náročné a jaký typ úloh se v nich obvykle vyskytuje, získáte ze starších testů, případně z testů, které jejich autor (společnost Cermat) zveřejňuje jako vzorové na svých webových stránkách www.cermat.cz. Odkazy na cvičné a starší testy najdete také na facebookovém profilu Jednotné přijímačky. Jeden z loňských testů (český jazyk a literaturu pro čtyřleté obory) si můžete vyzkoušet také v tomto vydání Akademie LN na straně 16.

Díky tomu, že si testy vyzkoušíte, získáte lepší představu o svých slabých a silných stránkách a budete tušit, na co se v průběhu přípravy zaměřit. A hlavně budete vědět, s jakou intenzitou se do učení pustit. Kdo zvládne testy téměř bez zaváhání, může si jen opakovat. Pro někoho je lehká čeština (a tak jí může během příprav s klidným svědomím ošidit), pro druhého zase matematika, takže své síly napře na pravopis a vět-nou skladbu.

2. Trénujte porozumění textu a pravopis

Až si důkladněji prohlédnete starší nebo vzorový test z češtiny, možná vás překvapí, kolik úloh je v něm zaměřeno na práci s textem. Porozumět textu a umět s ním zacházet je jeden z pilířů úspěšně složených přijímaček z češtiny. A pozor – ne vždy jde o text v obvyklém smyslu slova. Porozumět byste měli umět i tabulkám a grafům a také z nich vyčtená data a údaje správně interpretovat.

Trénovat práci s textem můžete kdykoli a kdekoli – klidně cestou do školy při čtení facebookových statusů nebo zpráv na chytrém telefonu nebo třeba při čtení belet-

rie. U každého textu se totiž můžete cvičně zamyslet nad následujícími otázkami: Co je hlavním sdělením? Které informace jsou více a které naopak méně podstatné? Je text úplný? Jaká informace v něm případně chybí? Která část je čistě objektivní a co je názor autora? Objevuje se zde manipulace nebo nadsázka? Co je účelem textu? Tyto a podobné otázky se budou s největší pravděpodobností vztahovat k některému z testových zadání. Jedna z otázek bývá také směřována k textové návaznosti – uchazeč o studium musí zpřeházené věty seřadit tak, aby na sebe navazovaly.

V každém testu se objevují úlohy testující znalost pravopisu, a to včetně správného psaní čárek ve větách. Není za ně sice tolik bodů jako za úlohy zaměřené na práci s textem, protože jsou časově méně náročné, byla by ale škoda udělat v nich zbytečně chybu a ztratit body, které mohou rozhodnout o přijetí na vysněnou školu.

3. Prokvalifikujte počítání bez kalkulačky

Počítejte s tím, že test z matematiky budete muset zvládnout bez použití kalkulačky. Pokud jste odvyklí počítání z hlavy nebo písemnému dělení, je na čase si tyto dovednosti procvičit. Čas nad testovými formuláři je drahocenný, a nebudete-li počítat, jako když bičem mrská, zbytečně ho promrháte.

Povoleno nejsou ani tabulky. Ke zkoušce si smíte vzít jen psací a rýsovací potřeby.

Až budete v rámci přípravy počítat příklady a řešit slovní úlohy, navykněte si zapisovat celý postup. U některých úloh je tento požadavek přímo v zadání a bez uvedení postupu je výsledek neplatný.

Nebudte překvapeni, že většina zadání má formu slovní úlohy. Schopnost porozumět textu využijete nejen v testu z češtiny, ale i v matematice.

”

Pokud není vaší silnou stránkou geometrie, zaměřte se na ni. Autoři testů geometrické úlohy zařazují v relativně hojně míře. Nebudte překvapeni, že většina zadání má formu slovní úlohy. Schopnost porozumět textu tedy využijete nejen v testu z češtiny, ale i v matematice.

4. Vypracujte si plán

Až si uvědomíte, co všechno umí-

te či neumíte a co byste se měli do učít a procvičit, vypracujte si studijní plán na každý měsíc, na každý týden a na každý den. Popřemýšlejte, které dny máte volnější a kdy se vám dobře učí. Jestli máte třeba ve středu školu jen dopoledne a máte největší mezery v geometrii, naplánujte si na středu geometrickou dvouhodinovou. Myslete i na své biorytmy. Pokud jste spíš skřivani než sovy, nechte se do studia večer a raději si přivstaňte o víkendu.

5. Zapište se na přípravné kurzy

Učit se samostatně doma vyžaduje dostatek sebekázně. Pro někoho je lepší chodit na doučování nebo kurzy přímo zaměřené na přípravu k přijímacím zkouškám. V Praze můžete zkusit třeba vyhlášené Příjímačky nanečisto, které se konají už řadu let v budově Gymnázia Na Zatlance. Začínají 6. října a výhodou je, že není nutné se na ně předem hlásit – stačí přijít. Více informací je k dispozici na www.zkousky-nanecisto.cz. V tomto týdnu spouští první přípravné kurzy v několika českých a moravských městech také společnost Tutor, a to i ve víkendových variantách. Podobné kurzy nabízí společnost Scio, jež se zaměřuje i na ty, kteří dávají přednost učení z pohodlí domova – mohou zvolit dálkovou online variantu.

Jaké budou letos přijímačky na střední školy?

■ **Všichni uchazeči** o maturitní studium budou psát jednotný didaktický test z českého jazyka a literatury a z matematiky.

■ **Výjimku mají pouze uchazeči o studium na konzervatořích** a uměleckých školách.

■ **Jednotný test musí psát i zájemci o studium na sportovních gymnáziích nebo absolventi učilišť**, kteří chtějí pokračovat v nástavbovém maturitním studiu.

■ **V každém z testů je možné získat maximálně 50 bodů.** Počet bodů bude uveden u každé úlohy. Za nesprávné odpovědi se body nestrhávají.

■ **Uchazeč má možnost podat přihlášku na dvě střední školy** (nebo na dva obory v rámci jedné školy).

■ **V prvním kole má každý uchazeč právo konat jednotnou zkoušku dvakrát** (na každé přihlášené škole nebo oboru jednou), přičemž se pro rozhodnutí o přijetí využije lepší výsledek.

■ **Výsledek jednotných testů má minimálně šedesátiprocentní podíl na celkovém hodnocení uchazeče.** Zbýlých čtyřicet procent zůstává v kompetenci škol.

■ **Gymnázia se sportovní přípravou musí stanovit podíl jednotné zkoušky na celkovém hodnocení uchazeče** minimálně na čtyřicet procent.

■ **Střední škola může vedle jednotné zkoušky vypsát vlastní přijímací zkoušku** nebo stanovit další kritéria pro přijetí, jako je prospěch na základní škole a podobně.

■ **Termíny pro první kolo přijímaček** (společné a případně i školní části) **jsou stanoveny na období od 12. do 28. dubna.**

Přípravné kurzy k přijímačkám na střední školy začínají tento týden ve všech větších městech

FOTO SHUTTERSTOCK